

KL's 10 skarpe om fritidspolitik og folkeoplysningslov

1. Ingen detailstyring, tak!

KL's hovedbudskab

I stedet for den nuværende lovgivning med et utal af barrierer for de bedste løsninger, er der brug for en enkel rammelov, der kan udfyldes lokalt. Den lokale fritidspolitik bør udformes i et samspil mellem den enkelte kommunalbestyrelse og de lokale brugere. Lovgivningen bør derfor kun indeholde overordnede budskaber og signaler – mål- og rammestyring i stedet for detailstyring.

Den 23. oktober 2009

Ref MKA

mka@kl.dk

2. Foreningsbegrebet skal ajourføres og suppleres

KL's hovedbudskab

Folkeoplysningslovens nuværende foreningsbegreb – gerne i forenklet form – er velegnet som en organisatorisk og juridisk ramme for en gruppe borgere, der søger om tilskud fra kommunen. "Forenings-Danmark" er af uvurderlig betydning for samfundets demokrati og sammenhængskraft.

Men foreningsbegrebet bør suppleres med muligheden for at yde støtte til korterevarende projekter og netværk. Og med hensyn til støtte i form af kommunale lokaler, er der ingen grund til at opretholde det nuværende "forenings-monopol".

3. Foreningslivet som samarbejdspartner for kommunerne

KL's hovedbudskab

De frivillige ledere skal ikke jages væk ved at skulle være socialarbejdere. Og foreningslivet har stor værdi i sig selv, også uden at de nødvendigvis bidrager til målet om at opfylde særlige politiske ønsker.

Omvendt viser al erfaring, at der er et kæmpe potentiale i, at kommunerne og kommunale institutioner indgår i samarbejder og partnerskaber med de foreninger, der gerne vil arbejde målrettet med fx integration eller forebyggelse for særlige grupper.

Der er derfor behov for, at lovgivningen lægger op til to tilskudsformer:

1. Et grundtilskud til alle foreninger
2. Særlige tilskud til foreninger, der indgår i samarbejdsprojekter med kommunen. Finansieringen af sådanne tilskud kunne bl.a. ske ved et erstatte nogle af de kortsigtede, statslige puljer på området med mere permanente, kommunale støttemuligheder.

4. Gode vilkår for de frivillige ledere

KL's hovedbudskab

De titusindvis af frivillige ledere og instruktører er guld værd for kommuner og for samfundet generelt. I bogstaveligste forstand – undersøgelser viser, at værdien af det frivillige arbejde, der lægges i foreninger, svarer til mange milliarder kr., hvis det skulle varetages af lønnet personale.

Derfor skal de frivillige ledere anerkendes og have rimelige vilkår. Både staten og kommunerne bør derfor sikre gode rammer, herunder ikke mindst enkle tilskudsregler – også selv om det måtte gå lidt ud over millimeterretfærdigheden. Endvidere bør mulighederne for en alsidig lederuddannelse yderligere styrkes.

5. Aftenskolerne skal ikke kvæles i statslige regler

KL's hovedbudskab

Aftenskolerne spiller en vigtig rolle ved at sikre tilbud til borgerne om livslang læring, vel at mærke gennem undervisning, der ikke er styret af statslige læseplaner, men hvor deltagerne i høj grad selv har indflydelse på undervisningens mål og indhold.

Aftenskoleområdet er fra gammel tid præget af mange statslige regler og bindinger. En aflusning af statslige regler vil give aftenskolerne mere fleksible muligheder for at indgå i et aktivt samspil med kommunerne om særlige indsatsområder og udviklingsprojekter, fx inden for folkesundhed og forebyggelse.

Det er i dag kommunalbestyrelsen, der fastlægger bevillingen til kommunens aftenskoleområde. Sådan bør det fortsat være, men der bør i langt højere grad end i dag være mulighed for at give aftenskolerne nye, fleksible muligheder ved at de lokale tilskudsregler udvikles i et samspil mellem en enkelte kommune og de lokale aftenskoler.

6. Aktiv brugerindflydelse

KL's hovedbudskaab

KL respekterer, at der er en lang og rodfæstet tradition for brugerindflydelse på fritidsområdet. En kommende lovgivning bør indeholde et generelt krav om brugerindflydelse, som så kan udmøntes lokalet – i et folkeoplysningsudvalg, kontaktudvalg med brugerne, foreningsmøder el.l.

Det er ikke nok, at nogle få af kommunens foreninger og aftenskoler er repræsenteret i et fint, kommunalt udvalg. Alle brugerne må have muligheden for at blive hørt!

7. Offentlige lokaler skal udnyttes bedst muligt

KL's hovedbudskaab:

Offentligt ejede lokaler og idrætsanlæg skal selvfølgelig benyttes så meget som muligt, når nu skatteborgerne én gang har betalt for dem. Derfor er det vigtigt, at foreninger, aftenskoler, andre grupper samt borgerne generelt kan få adgang til lokalerne, når de er ledige. Når lokalerne bruges af foreningerne, må hovedreglen være, at lokalerne udlånes gratis, men i særlige tilfælde mod betaling.

Alle offentligt finansierede lokaler bør kunne bruges, når de er ledige, også fx gymnasier, sygehuse, erhvervsskoler osv.

8. Lokaletilskud: Modernisering af forældede regler

KL's hovedbudskaab

Folkeoplysningslovens nuværende lokaletilskudsregler er nærmest grotesk detaljerede og indviklede, og mange af detail-reglerne stammer helt tilbage fra fritidsloven fra 1968.

Alle kommuner yder større lokaletilskud end loven kræver, og KL foreslår derfor at erstatte de meget detaljerede regler med en generel forpligtelse til at yde lokaletilskud efter regler fastsat af den enkelte kommunalbestyrelse.

9. Børn og unge i fokus

KL's hovedbudskab

Det er vigtigt for alle aldersgrupper at have meningsfulde fritidstilbud, men det er i særlig grad en samfundsopgave, at der ydes offentlig støtte til fritidstilbud til børn og unge. Det er vigtigt, at børn og unge oplever at have selvbestemmelse, det er vigtigt ud fra et socialpræventivt synspunkt, og det er vigtigt ud fra et sundheds- og forebyggelsesmæssigt synspunkt.

Derfor er der gode argumenter for, at kommunen skal støtte fritidsvirksomhed for børn og unge, mens det i vidt omfang må overlades til de voksne at betale selv. En kommune kan selvfølgelig vælge også at støtte foreningsaktiviteter for voksne eller ældre.

10. Folkeoplysningslov, foreningslov eller fritidslov?

KL's hovedbudskab

Det debatteres intensivt i sektoren i disse år, om man skal bevare et lovfællesskab mellem idrætten, de idébestemte ungdomsforeninger og aftenskolerne. Det vigtigste for borgerne og for kommunerne er, at der er et alsidigt og kvalificeret udbud af fritidstilbud. Det er helt naturligt, at nogle foreninger vil gøre en samfundsmæssig indsats, mens andre "bare vil spille badminton" Lovgivningen skal kunne rumme begge dele.